

RS MAJORANIN SEURAKILPAILUJEN SÄÄNNÖT JA KISA OHJEET

Ratsastusseura Majoran järjestää säännöllisesti kilpailuharjoituksia, joita kutsutaan seurakilpailuiksi. Pääsääntöisesti kilpailuissa noudatetaan Suomen Ratsastajainliiton (SRL) yleisiä kilpailusääntöjä, kuitenkin soveltuvin osin. SRL:n säännöt löytyvät internetsivuilta osoitteesta <http://www.ratsastus.fi> -> materiaalisalkku -> kilpailusäännöt. Tärkeitä dokumentteja ovat mm. kilpailusääntöjen yleinen osa, koulusäännöt, koulusääntöjen päivitykset ja liitteet, estesäännöt, lisäykset estesääntöihin, tyyliarvostelu, ratsastajan opas kilpailumaailmaan, jne.

Seuraavassa periaatteita, joiden mukaan RS Majoranin seurakilpailuissa toimitaan. Muutokset verrattuna edelliseen versioon on merkitty tekstiin lihavoituna.

OSALLISTUMISOIKEUS JA ILMOITTAUTUMINEN

Kausikortti on edellytys kisoihin osallistumiselle

- ✓ Kilpailuihin voivat osallistua kaikki Leppävaaran ratsastuskoululla vakiotunneilla käyvät ratsastajat opetushevosilla tasonsa mukaan. Esteluokat ovat avoimia estetunneilla käyville. Kysy tarvittaessa opettajaltasi apua sopivan luokan määrittämiseksi. Opettajat kutsuvat ratsastajat kutsuluokkiin. Seuramestaruuskilpailuihin voi osallistua vain RS Majoranin jäsen.
- ✓ Kvaalataksesi, lunastaaksesi paikkasi seuramestaruuskilpailuihin, on sinun jo kvaalaamishetkellä oltava RS Majoranin jäsen.
- ✓ Voit tasosi ja ratsutoiveesi mukaan osallistua mihin tahansa luokkaan. Opettajat neuvovat, mikä luokka on sinulle sopiva.
- ✓ Tietoa seurakilpailuiden ajankohdista ja luokista löytyy seuran tapahtumakalenterista. Kilpailuinfo laitetaan tämän lisäksi seuran ilmoitustaululle ja internettiin seuran sivuille neljä viikkoa ennen kisoja, ilmoituksesta löytyy myös kisajärjestäjien yhteystietoja. Ilmoittautumis- ja talkoolistat tulevat ilmoitustaululle noin kolmea viikkoa ennen kisaa. Ilmoittautumisaikaa on noin viikko, sen jälkeen opettajat jakavat ratsut. Lähtölistat julkaistaan kilpailuviikolla ilmoitustaululla ja internetissä. Tuloslistat löytyvät mahdollisimman nopeasti kisojen jälkeen sekä ilmoitustaululta että internetistä.
- ✓ **Päivitetty: Lähtökohtaisesti et voi ilmoittautua alempaan luokkaan samalla hevosella, jolla olet sijoittunut ylemmässä. Opettajat tekevät kuitenkin ratsuvalinnat. Jos he joutuvat jakamaan sinulle saman hevososen eikä ylempää luokkaa ole tarjolla, sääntö ei ole voimassa.**

Ilmoittautuminen on sitova

- ✓ Yksissä kisoissa voit ilmoittautua vain yhteen luokkaan. Itsesi lisäksi et voi ilmoittaa kilpailuihin muita henkilöitä. Jos et itse osallistu, voit ilmoittaa kisoihin yhden henkilön.
- ✓ Ilmoittautuminen on sitova. **Päivitetty: Mieti siis jo ennen ilmoittautumistasi, oletko varmasti tulossa kilpailemaan ja valmis kilpailemaan millä tahansa opettajan sinulle valitsemalla ratsulla. Ratsujen jakaminen on monimutkainen palapeli. Lisää siitä löydät mm. seuran internetsivuilta osoitteesta www.ratsastusseuramajoran.sporttisaitti.com -> Kilpailut -> Asiaa kisaratsujen jaosta.** Ilmoittautumisen voi perua vain sairaustapauksissa kisajärjestäjille. Huom! Peruutetun osallistumisen seurauksena seuraavissa kisoissa ratsastaja maksaa viidellä eurolla korotetun lähtömaksun. Korotettu lähtömaksu maksetaan joka tapauksessa, jos peruu osallistumisensa sen jälkeen, kun nimi on kirjoitettu ilmoittautumislistaan. Muutokset tuovat lisätöitä usealle eri taholle. Jos jää kisoista pois ilmoittamatta, poisjäännistä seuraa kilpailukielto seuraaviin kisoihin.
- ✓ Ilmoittautumislistaan on merkitty, kuinka monta ratsukkoa voi osallistua mihinkin luokkaan ja kuinka monta ratsukkoa voi merkitä varasijoille.
- ✓ RS Majoranin hallituksen jäsenet tai heidän lapsensa (yksi per kisa) saavat vastineeksi talkootyöstään laittaa nimensä kisojen ilmoittautumislistalle ennen kuin lista tulee ilmoitustaululle.

- ✓ Jos luokkaan on ilmoittautunut kaksi ratsastajaa tai vähemmän, luokkaa ei järjestetä.

Yhdellä hevosella enintään kaksi starttia päivässä

- ✓ Ilmoittautuessasi kilpailuihin sinun tulee merkitä ilmoittautumislistaan myös toivehevosesi tai –ponisi. Yksi ratsu voi osallistua yksipäiväisissä kisoissa vain kahteen luokkaan, siksi hevos/ponivaihtoehtoja kannattaa olla ainakin kaksi. Kaksipäiväisissä kisoissa ratsu voi osallistua yhden päivän aikana startata kahdesti, koko kisojen aikana siis jopa neljästi. Kisat, joissa on erikoisluokkia kuten puomiluokka, ratsulla voi olla kisapäivän aikana poikkeuksellisesti enemmän kuin kaksi starttia.
- ✓ Jos toivelistalla on joku "vähemmän suosittu" hevonen tai poni, sen saa varmemmin ratsukseen. Leppävaaran ratsastuksenopettajat tekevät lopulliset päätökset ratsukoista, välillä tehtävä on kovin haastava, jos moni toivoo samaa ratsua. Epämieluisa hevonen tai poni ei ole riittävä syy perua osallistumista.
- ✓ Kisajärjestäjät muokkaavat opettajien antaman listan perusteella lähtölistan ja suuntaantavan kisa-aikataulun. Jos sama hevonen tai poni kilpailee kahdesti samassa luokassa, rataesteissä se laitetaan eri verryttelyryhmiin, jos se on mahdollista. Koulupuolella suoritusten välissä on vähintään neljä ratsukkoa, jotta toinen ratsastaja ehtii verrytellä sitä muiden tapaan 20 minuuttia.

TALKOOTEHTÄVÄT SEKÄ RATOJEN RAKENNUS JA PURKU

Talkootehtävät tulevat kilpailuosallistumisen kylkiäisenä

- ✓ Kun kilpailija tai hänen valtuuttamansa henkilö ilmoittaa ratsastajan kisoihin ja merkitsee myös luokan, johon hän osallistuu, hänen tulee merkitä myös, mihin talkootehtävään hän osallistuu. Jokaisen kilpailijan tulee osallistua myös toimihenkilötehtäviin, esim. jossain sellaisessa luokassa, jossa ei itse ratsasta. Jos kilpailija laiminlyö tämän velvollisuutensa, se kirjataan ylös hallituksen muistilistaan. Huom! Kolmesta talkootehtävien laiminlyönnistä seuraa ratsastajalle kilpailukielto seuraaviin kisoihin.
- ✓ Talkootehtäviä on erilaisia, kuten kilpailijoitakin: ikähaitari ja kokemustaso kilpailemisesta vaihtelevat merkittävästi. Kisajärjestäjien painokas toive onkin, että toimihenkilötehtävissä ei aina valittaisi sitä helpointa mahdollista tehtävää, vaan jätettäisiin ne pienemmille ja kokemattomammille kisaajille. Siis, toive on, että otetaan isompia haasteita vastaan.
Päivitetty: Talkootehtävistä on kirjoitettu kuvaukset, mitä mihinkin tehtävään sisältyy. Ne on myös luokiteltu eri väreillä "vaikeusasteen" mukaan: vihreä on helpoin, keltainen keskitaso ja punainen haastavin. Kaikki talkootehtävät ajoittuvat kisapäivään, myös toast- ja karkkitalkoot sekä esteradan rakennus. Jotta kisapäivän tapahtumat saadaan sujumaan hyvin, toivotaan, että leivontatehtävän lisäksi otetaan myös joku kisajärjestelytehtävä.
- ✓ Jos talkoolista on täynnä, kannattaa ilmoittautua järjestäjälle ja olla valmiina esimerkiksi poisjääntien tai aikataulumuutosten myötä avautuviin tehtäviin. Jos sopivaa talkootehtävää ei yrityksistä huolimatta löydy, osallistumattomuutta talkootehtäviin ei lasketa laiminlyönniksi.

Kaikki rakentavat ja purkavat ratoja

- ✓ Kilpailija on myös velvollinen osallistumaan radan rakentamiseen ja purkamiseen. **Päivitetty: Esterata rakennetaan kisapäivän aamuna.** Koulurata rakennetaan kisapäivän aikana, ennen koululuokkien alkua. Kouluratsastuksessa kilpailijoiden tehtäviin kuuluu myös siirtää väliaidat paikalleen (sekä kentällä että maneesissa). Erikoisesteitä ja kouluaitoja säilytetään alatallin vintillä, lukkojen takana. Pakottavasta esteestä rakentamisen ja purkamisen suhteen pitää neuvotella kilpailujärjestäjien kanssa.
- ✓ Jos kilpailija on estynyt rakentamaan tai purkamaan rataa velvoitteensa mukaisesti ja on ilmoittanut siitä etukäteen järjestäjälle, hän maksaa normaalin osallistumismaksun lisäksi viiden euron korotetun lähtömaksun. Kolmen poissaolokerran jälkeen ratsastaja saa kilpailukiellon seuraaviin kisoihin.
- ✓ Joku Leppävaaran ratsastuskoulun opettajista toimii esteluokkien ratamestarina ja suunnittelee radan. Ratapiirros on pääsääntöisesti sama kaikissa esteluokissa, toki esimerkiksi minieste- tai puomiluokan ratapiirros voi erota ns. normaaleista luokista. **Päivitetty: Esteratapiirros julkaistaan radan rakennuksen yhteydessä kisapäivän aamuna. Joku kisajärjestäjistä tai heidän osoittamansa henkilö johtaa klo 9 alkavaa esteradan rakennusta, häneltä voi kysyä neuvoa. Rakentamisen jälkeen ratapiirros laitetaan esille mm. tulostaululle.**
- ✓ Koululuokkien tuomari tulee seuran ulkopuolelta. Tuomarit ovat kovin kysytyjä ja jos seuran ulkopuolista tuomaria ei kisoihin saada, joku ratsastuksenopettajista toimii koulutuomarina. Vapaasti otettavia kopioita kilpailtavista ohjelmista löytyy seuran internetsivuilta sekä seuran mapista ylätallin satulahuoneesta.

KILPAILUASU JA HEVOSEN VARUSTEET

Ratsastajalta edellytetään siistiä ratsastusasua

- ✓ Ratsastajan kilpailuasuna on siisti ratsastusasua. Ratsastajan tulee mielellään pukeutua Suomen Ratsastajainliiton (SRL) sääntöjen mukaiseen kilpailuasuun: Valkoiset housut, saappaat tai yksiväriset kengät ja chapsit, valkoinen paita, tumma takki ja valkoiset käsineet. Pitkät hiukset on laitettava kiinni tai verkkoon. SRL:n kilpailuasua vaaditaan seuramestaruuskisoissa.
- ✓ Turvakypärä on pakollinen kaikissa luokissa.
- ✓ Esteluokissa turvaliivi on pakollinen junioreille, senioreitakin suositellaan käyttämään sitä. Raipan maksimipituus on 65 cm. Kannukset ovat vapaaehtoiset.
- ✓ Koululuokissa raippaa ei saa käyttää kilpailusuorituksen aikana, lukuun ottamatta ryhmäkoululuokkia. Lämmittelyssä raippaa saa käyttää, mutta se pitää jättää pois verryttelyalueelta poistuttaessa. Tuomarin päätöksellä raipan käyttö voidaan joskus sallia myös kilpailutilanteessa. Kannukset ja käsineet kuuluvat koululuokkien varustukseen.
- ✓ Poniratsastajan (alle 17-vuotias ponilla ratsastava) kannukset eivät saa olla yli 15 mm pitkät.

Siisti hevonen puhtaissa varusteissa

- ✓ Hevosten ja ponien varusteet on suositeltavaa siistiä ennen kisoja. Myös satulahuovat voi vaihtaa puhtaisiin. Vakituisesti kilpailevilta löytyy usein omasta varastostaan valkoinen kilpailuhuopa, jota he käyttävät kisaratsullaan.
- ✓ Hevosilla ei koululuokissa saa olla suojia, pinteleitä, apuohjia tai erikoiskuolaimia. Esteluokissa hevosilla tulee olla siistit pintelit tai suojat.
- ✓ Jos kisaratsullasi on erikoiskuolaimet, kysy ajoissa, kilpailuviikon aikana, opettajilta vaihtokuolaimia ratsullesi. Verryttelyn alkaessa tämän asian kuntoonlaittaminen on ehdottomasti liian myöhään!
- ✓ Hevosten ja ponien tulee olla siistejä. Erityisesti koululuokissa puhtaus ja siisteys vaikuttavat yleisvaikutelmaan, ja perusteellinen harjaus sekä hännän ja harjan selvittäminen ovat paikallaan ennen kilpailua. Sellaisia kohtia, jotka eivät lähde harjaamalla puhtaaksi, voi yrittää puhdistaa vedellä. Kokopesuja ratsuille ei kuitenkaan tehdä.
- ✓ Hevosten ja ponien harjojen tulee olla letitettyjä koulukilpailuissa, estekilpailuissa letitys on toivottavaa, jos aikataulu sen mahdollistaa. Hännän tulee olla siisti ja selvitetty, ja mahdollisuuksien mukaan myös letitetty. Potkivan hevosen häntään voi kiinnittää punaisen rusetin varoittamaan kanssaratsastajia.
- ✓ Ratsastaja on ensisijaisesti itse vastuussa ratsunsa ja sen välineiden siistimisestä ja kuntoonlaitosta. Jos samalla ratsulla on kaksi kilpailijaa, kannattaa sopia keskinäisestä työnjaosta ja aikataulusta. Myös ratsujen hoitaja/hoitajat voivat tulla pyydettyinä paikalle ja auttaa kisapäivänä mahdollisuuksiensa mukaan. Talli aukeaa kisapäivinä klo 9.30.
Päivitetty: Huom! Talliin ei saa mennä aiemmin! Toast-talkoiden ja radanrakennuksen yhteydessä voi olla After riding –tilassa.

KILPAILUPÄIVÄN TAPAHTUMIA

Yleisiä asioita

- ✓ Kilpailija on siis velvollinen osallistumaan radan rakentamiseen ja purkamiseen. **Päivitetty: Esterata rakennetaan kilpailupäivän aamuna, koulurata esteluokkien päätyttyä.**
- ✓ Kilpailijoiden tulee osallistua myös toimihenkilötehtäviin, jossain sellaisessa luokassa, jossa ei itse ratsasta. Seuraa itse kilpailun kulkua ja ole ajoissa paikalla! Esimerkiksi sihteerin kannattaa tutustua rataa etukäteen helpottaakseen tehtäväänsä, esterenkien tulee olla paikalla jo lämmittelyssä, jotta esteet saadaan nopeasti oikeisiin korkeuksiin, jne. Huom! Esterenkien tehtävä on myös nostaa puomeja, jos ne verryttelyhyppyjä tehtäessä putoavat, opettaja voi näin keskittyä päätehtäväänsä, ratsastajien ohjaamiseen. Heidän tulee myös auttaa, kun sarjaesteiden välejä muutetaan poneille/hevosille sopiviksi tai kun esteiden korkeuksia muutetaan kilpailujen ulkopuolella hypänneille / hypänneiden jälkeen.
- ✓ Esterataan tutustuminen on yleensä tuntia ennen ensimmäisen luokan alkua ja se tehdään ohjatusti ratsastuksenopettajan kanssa. Rataantutustuminen voidaan järjestää myös kesken kilpailujen, jos rataa muutetaan esimerkiksi puomiluokkaa varten. Periaatteessa rataa tutustutaan kilpailuasussa, ainakin ensimmäisen luokan ratsastajat. Ratahenkilökunnaksi esteluokkiin ilmoittautuneiden tulee olla paikalla heti rataa tutustumisen jälkeen, silloin ratamestari käy asioita läpi ja opastaa ratahenkilökuntaa.

- ✓ Kaikissa luokissa tavallista, ohjattua, rataantutustumista ei ole (Zürich). Kilpailuinfossa täsmennetään kisojen toimintatapa ja aikataulu.
- ✓ Lähtömaksu maksetaan buffettiin ennen oman suorituksen alkua. Varaa mielellään tasaraha (lähtömaksun suuruus ilmoitetaan kilpailukutsussa). Varaa mukaasi myös seuran jäsenkortti tai kuitti maksetusta jäsenmaksusta.
- ✓ Ole ajoissa paikalla! Aikataulu elää kilpailupäivän aikana, seuraa kisojen etenemistä ja oman vuorosi koittamista itse.
- ✓ Kilpailija osallistuu kilpailuihin omalla vastuullaan. SRL:llä on tapaturmavakuutus, joka korvaa kilpailuissa ratsastajalle aiheutuvan tapaturman vakuutusehtojen mukaisesti.

Verryttely

- ✓ Verryttelyaika on 20 minuuttia / ratsukko.
- ✓ Esteluokkien verryttely tapahtuu joko verryttelyryhmissä esteradalla tai ulkona esteradan viereisellä kentällä. Koululuokkien verryttely tapahtuu ulkona kilpailukentän viereisellä kentällä ja maneesissa peilipäätyyn rajatulla alueella tai tilanteen niin salliessa kilpailukentällä. Järjestäjät ja tuomarit täsmentävät, miten kussakin kisassa toimitaan.
- ✓ Ennen varsinaisen verryttelyn alkua hevosta / ponia tulee kävelyttää ainakin 5-10 minuuttia maasta käsin. Esimerkiksi, kun esteluokan ensimmäinen verryttelyryhmä aloittaa kilpailusuoritukset, toisen verryttelyryhmän (tai jos ei ole toista verryttelyryhmää, seuraavan luokan) ratsukot aloittavat kävelyn. Myös suorituksen jälkeen riittävästä kävelytyksestä tulee pitää huolta.
- ✓ **Päivitetty: Koululuokkien verryttelyssä saa olla pääsääntöisesti kerrallaan neljä ratsukkoa. Poikkeuksista ilmoitetaan erikseen.**
- ✓ Esteverryttelyssä sekä ulkona että maneesissa ja kouluverryttelyssä maneesissa verryttelysuunta on kaikilla sama, ja sitä vaihdetaan verryttelyalueen valvojan opettajan ohjeiden mukaan. Kouluverryttelyssä ulkokentällä suunta on vapaa, jolloin ohittaminen tapahtuu oikealta (oikeaan kierrokseen ratsastavat kulkevat siis uran sisäpuolella).
- ✓ Käynti ja pysähdykset ratsastetaan uran sisäpuolella, voltilta tai ympyrältä palaavalla on etuajo-oikeus. Katso eteenpäin ratsastaessasi!
- ✓ Verryttelyalueen valvoja neuvoo ja opastaa, mikäli tulee epäselviä tilanteita.
- ✓ Valvova ratsastuksenopettaja ohjaa verryttelyssä olevia. Verryttely tulee kuitenkin lähtökohtaisesti suorittaa itsenäisesti.
- ✓ Kilpailut alkavat, jos ei muuta ole ilmoitettu, klo 11. Ensimmäinen verryttely (yleensä esteluokan ensimmäinen verryttelyryhmä) alkaa silloin klo 10.40.

Ratatapahtumiin liittyviä ohjeita

- ✓ Maneesissa kouluradalle saa mennä edellisen ratsukon päätettyä suorituksensa, kentällä vasta suoraan alkutervehdykseen (tuomarin ohjeet otetaan toki aina huomioon).

Ulkokentällä seuraavaksi vuorossa oleva ratsukko siirtyy kävelytysalueelle kisakentän viereen. Raippa tulee jättää verryttelykentälle.

- ✓ **Päivitettyä: Esteratsastajan on tervehdittävä tuomaristoa perusradalle tullessaan. Raipan kohottaminen tai pään nyökkäys katsotaan tervehdykseksi. Tuomaristo antaa lähtöluvan silloin, kun ratsastaja on saapunut radalle. Ratsukon on ylitettävä lähtölinja 45 sekunnin kuluessa luvan antamisesta.**
- ✓ Esteluokkien arvostelumenetelmät ovat arvostelu A eli virhepisteiden perusteella ja arvostelu C eli ajan perusteella, lisäksi voidaan järjestää erikoisluokkia. RS Majoranin seurakilpailujen esteluokissa ratsastetaan yleensä toinen vaihe heti ensimmäisen vaiheen jälkeen, ilman että ratsukko poistuu välillä radalta. Arvosteluna on tällöin 367.1 eli kilpailu kahdessa vaiheessa. Ensimmäisen vaiheen maalilinja on samalla toisen vaiheen lähtölinja. Arvosteluna voi olla myös 367.2 eli toinen vaiheen ratsastus aloitetaan 30 sekunnin kuluessa toisen lähtömerkin saamisesta.
- ✓ Esteluokkia arvostellaan myös taitoarvostelulla. Tuomari arvioi mm. ratsastajan istuntaa esteiden välillä ja vaikutusta hevoseen, ratsastajan istuntaa esteillä, oikeita teitä ja lähestymistä, tempoa, tasapainoa ja rytimiä sekä yleisvaikutelmaa. Pistevähennyksiä tehdään kielloista, pudotuksista ja aikavirheistä sekä taitoratsastukseen sopimattomista avuista. Lisätietoja arvostelusäännöistä löydät RS Majoranin internetsivuilta kohdasta kilpailut -> kouluohjelmat -> taitoarvostelu sekä SRL:n sivuilta materiaalikansiosta. Pääsääntöisesti taitoarvostelu on käytössä jo perusradalla.
- ✓ Esteluokan arvosteluna voi erityistapauksissa olla AM 5 eli uusinta ratsastetaan luokan loppuun ja siihen selviytyvät perusradalla pienimmän virhepistemäärän saavuttaneet ratsukot. Uusinnassa paremmuuden ratkaisevat virhepisteet ja aika. Muut ratsukot sijoittuvat perusradan virhepisteiden ja ajan perusteella.
- ✓ Virhepisteet esteratsastuksessa: pudotus 4 vp., ensimmäinen tottelemattomuus 4 vp., ylitetty enimmäisaika perusradalla 1 vp. / alkava 4 sekuntia, uusinnassa 1 vp. / alkava sekunti.
- ✓ Ratsukon suoritus hylätään SRL:n sääntöjen mukaan, jos ratsukolle tulee toinen tottelemattomuus, se hyppää väärän esteen, poistuu radalta tai ratsastaja suistuu satulasta. Aiemmin hylkäys on tullut RS Majoranin kisoissa kolmen kiellon seurauksena, nyt kaksi kieltoa johtaa hylkäämiseen.
- ✓ Myös kouluratsastusluokissa satulasta suistuminen ja radalta poistuminen aiheuttaa hylkäyksen. Hylkäyksen jälkeen radan saa sekä este- että koulukisoissa ratsastaa loppuun. Joko valvova opettaja tai tuomari opastaa tarvittaessa, kuinka suoritusta jatketaan.
- ✓ Seurakisoissa järjestetään myös luokkia, joissa on erikoisarvostelu, mm. Zürich-esteratsastus (361). Zürich-esteratsastuksessa ratsukko ratsastaa valitsemaansa tietä, ylittäen kaikki radalle rakennetut esteet. Lähtö- ja maalilinja pitää ylittää ja esteet tulee hypätä ratapiirroksen määräämästä suunnasta (mahdollisimman moni este pyritään rakentamaan siten, että se voidaan hypätä kummastakin suunnasta). Kunkin esteen saa hypätä vain kerran ja sarjaesteiden kaikki osat on hypättävä. Ratsukon yritettyä hypätä jotakin estettä, se ei saa siirtyä seuraavalle esteelle, ennen kuin tämä este on ylitetty.
- ✓ Esteratsastusluokissa sarjaesteiden välejä muutetaan ratsujen koon mukaan niin, että ensin suorituksensa tekevät hevoset, jonka jälkeen välejä muutetaan poneille tai päinvastoin.

- ✓ Ryhmäkoululuokissa ratsastajan tulee pitää kilpailujärjestäjän antamaa numerolappua tai värillistä liinaa. Nämä helpottavat tuomarin tehtävää ja mahdollisuuksia erottaa ratsukoita.
- ✓ Kouluratsastuksen arvostelulomakkeet päätyvät tuomarin arvostelun ja kommenttien valmistuttua kisajärjestäjien kautta buffettiin, josta ne ovat noudettavissa.
- ✓ Kilpailuihin voi osallistua ratsukoita kilpailujen ulkopuolella, esimerkiksi opettajat omilla tai ratsastuskoulun hevosilla.

Palkintojenjako

- ✓ Luokkien palkinnot jaetaan joko heti niiden päätyttyä, kaikkien esteluokkien palkinnot esteluokkien päätyttyä tai kaikki palkinnot vasta kilpailupäivän loppuun. Tarkista kilpailujen aikataulusta, mitä käytäntöä omassa luokassasi käytetään ja montako ratsukkoa luokastasi sijoittuu eli pääsee palkinnoille.
- ✓ Sijoittuneiden määrä riippuu osallistujien määrästä, ruusukkeita jaetaan seuraavasti:
  - vähintään 3 osallistujaa / 1 sijoittunut
  - 4–8 osallistujaa / 2 sijoittunutta
  - 9–12 osallistujaa / 3 sijoittunutta
  - 13–16 osallistujaa / 4 sijoittunutta
  - 17–20 osallistujaa / 5, tämän jälkeen yksi sijoittunut kutakin alkavaa neljää osallistunutta kohden
  - Lisäksi valvova opettaja jakaa kannustuspalkintoja, palkitsemisen kriteerit vaihtelevat kilpailuittain.
- ✓ Koululuokissa kolmen parhaan osalta keskinäinen paremmuusjärjestys määräytyy tasapisteiden kohdalla ns. yleisvaikutelman pisteiden perusteella (pöytäkirjan alaosa). Esimerkiksi jos kaksi ratsukkoa saa saman parhaan pistemäärän, on heistä ensimmäinen se, jolla on korkeammat yleisvaikutelmapisteet.
- ✓ Luokan tuomari on läsnä jakamassa palkintoja. Ratsastajat saapuvat palkintojenjakoon kilpailuasussa, pääsääntöisesti ilman ratsuja. Jos kilpailusuoritus on tapahtunut juuri ennen palkintojenjakoa, ratsu voi olla mukana palkintojenjaossa. Ratsukot / ratsastajat järjestäytyvät palkintojenjakoon tuomarista katsoen vasemmalta oikealle, luokan voittaja äärimmäisenä vasemmalla, toinen hänen oikealla puolellaan, jne. Kun ruusukkeet on jaettu, kilpailijat tervehtivät tuomaria ja lähtevät kuuluttajan kehotuksesta kunniakierrokselle, suunta oikealle.
- ✓ Seuramestaruuskisoissa luokan kolme parasta tulevat palkintojenjakoon ratsunsa kanssa. Ensiksi jaetaan luokkapalkinnot, sen jälkeen tuomarin eteen järjestäytyvät uudelleen luokan kolme parasta, joille jaetaan seuramestaruusmitalit ja voittajalle pokaali.
- ✓ Palkintojenjako alkaa ja päättyy tuomarin tervehdykseen. Kuuluttaja muistuttaa ratsastajia, koska tervehdys tehdään.

Lisätietoja saa kilpailujen järjestäjiltä. Onnea kilpailuihin!